Lietas arhīva Nr. A42-00504-24
ECLI:LV:ADRJLTN:2024:0126.A420203523.2.S

Administratīvā rajona tiesa
Liepājas tiesu nams
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Liepājā 2024. gada 26. janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Kristīne Brokane,
piedaloties pieteicējam /pers. A/ un juridiskās palīdzības sniedzējai –zvērinātai advokātei Guntai Laizānei,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvei /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē, lietas izskatīšanu pabeidzot rakstveida procesā, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par pienākuma uzlikšanu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izdot /pers. A/ labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu pārrēķināta /pers. A/ piešķirtā valsts vecuma pensija, /pers. A/ apdrošināšanas stāžā iekļaujot darba periodu Republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta /Nosaukums B/ /vieta/specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā laika periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1987. gada 26. aprīlim un no 1988. gada 1. augusta līdz 1991. gada 23. augustam.

Aprakstošā daļa

[1] 2022. gada 14. novembrī pieteicējs /pers. A/ ar iesniegumu vērsās Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (turpmāk – aģentūra), lūdzot piešķirt valsts vecuma pensiju priekšlaicīgi, kā rezultātā Aģentūras Liepājas reģionālā nodaļa 2022. gada 17. novembrī pieņēma lēmumu Nr. /numurs A/ „Par vecuma pensijas piešķiršanu", ar kuru nolēma piešķirt pieteicējam valsts vecuma pensiju priekšlaicīgi, nosakot pieteicēja kopējo apdrošināšanas stāžu 32 gadi 9 mēneši 20 dienas.

Tā kā pieteicēja apdrošināšanas stāžā nebija iekļauts darba periods Republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta /Nosaukums B/ /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā laika periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1991. gada 23. augustam (turpmāk – strīdus periods), pieteicējs vērsās aģentūrā, lūdzot minēto periodu iekļaut un pārrēķināt pieteicējam piešķirto valsts vecuma pensiju, kā rezultātā aģentūras Liepājas reģionālā nodaļa 2023. gada 2. jūnijā pieņēma lēmumu Nr. /numurs B/ „Par valsts vecuma pensijas pārrēķināšanas atteikšanu", ar kuru nolēma atteikt pārrēķināt pieteicējam piešķirto valsts vecuma pensiju, jo pieteicējs attiecīgo apdrošināšanas periodu nav pierādījis.

Minētajam nepiekritis, pieteicējs iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu aģentūras direktoram, kurš 2023. gada 21. jūlijā pieņēma lēmumu Nr. /numurs C/ „Par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Liepājas reģionālās nodaļas 2023. gada 2. jūnija lēmumu Nr. /numurs B/ „Par valsts vecuma pensijas pārrēķināšanas atteikšanu"" (turpmāk – Lēmums), ar kuru apstrīdēto lēmumu atstāja negrozītu.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējs apdrošināšanas stāža pierādīšanai strīdus periodā iesniedzis kopijas no strādājošo uzskaites reģistra, kuru, pēc pieteicēja teiktā, ar roku rakstījis par personālu atbildīgais darbinieks, par strādājošajiem norādot vārdu, uzvārdu, tēva vārdu, dzimšanas gadu, izglītību, kad sācis strādāt, darba stāžu, par ko strādā, adresi, kategoriju, tomēr iesniegtais dokuments neatbilst tiesību normās noteiktajiem apdrošināšanas periodu apliecinošajiem dokumentiem un darbu strīdus periodā nepierāda. Pamatojoties uz informāciju Latvijas Nacionālā arhīva 2022. gada 15. septembra izziņā Nr. /numurs D/ „Par darba stāžu" par to, ka Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komitejas /vieta/ rajona ražošanas apvienības pārvaldnieka pavēlēs ir ziņas, ka pieteicējs pieņemts darbā amatu apvienošanas kārtībā no SPMK 1987. gada 27. aprīlī un viņam aprēķināta darba alga līdz 1988. gada jūlijam, pieteicēja apdrošināšanas stāžā ieskaitīts darba periods no 1987. gada 27. aprīļa līdz 1988.gada 31. jūlijam. Ziņas par pieteicēja darbu /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā strīdus periodā arhīvs sniegt nevar.

[2] 2023. gada 17. augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka pieteicēja rīcībā nav saglabājusies darba grāmatiņa. /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas dokumenti arhīva glabāšanā nav nodoti, tāpēc arī arhīvs nevar sniegt ziņas par pieteicēja darbu uzņēmumā. Līdz ar to pieteicējam ir iespējams pierādīt apdrošināšanas stāžu tikai ar lieciniekiu liecībām un tiesas spriedumu. Vienlaikus neilgs laiks no strīdus perioda, proti, no 1987. gada 27. aprīļa līdz 1988. gada 31. jūlijam parādās pieteicēja apdrošināšanas stāžā, jo šajā laikā pieteicējs amatu apvienošanas kārtībā no /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas bija pieņemts darbā arī Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komitejas /vieta/ ražošanas apvienībā. Līdz ar to ieraksts par amatu savienošanu liecina, ka pieteicējs strādāja /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā. Tāpat darbu apliecina arī ieraksts Nr. /numurs H/darbinieku uzskaites grāmatā, kuru ar roku rakstīja par personālu atbildīgais darbinieks.

[3] Aģentūra tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā ietvertajiem argumentiem, papildus paskaidrojot turpmāko.

[3.1] Pieteicēja apdrošināšanas stāžā nav iekļauts strīdus periods (izņemot periods no 1987. gada 27. aprīļa līdz 1988. gada 31. jūlijam pie cita darba devēja, ko vairs nav nepieciešams konstatēt), jo pieteicējs to nav pierādījis ar likuma „Par valsts pensijām" (turpmāk – Pensiju likums) pārejas noteikumu 7. punktā un Ministru kabineta 2002. gada 23. aprīļa noteikumu Nr. 165 „Apdrošināšanas periodu pierādīšanas, aprēķināšanas un uzskaites kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr. 165) 5. punktā noteiktajiem dokumentiem, līdz ar to aģentūrai nav pamata izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu, savukārt, ja apdrošināšanas periods tiks konstatēts ar tiesas spriedumu, aģentūrai būs tiesisks pamats ieskaitīt periodu apdrošināšanas stāžā un secīgi pārrēķināt pieteicējam piešķirto valsts vecuma pensiju.

[3.2] Latvijas Nacionālā arhīva izziņā Nr. /numurs E/ „Par darbu" norādīts, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētā montāžas tresta personālsastāva dokumentos – 1987.-1988. gada pavēlēs par personālsastāvu un 1988. gada darbinieku personīgo

kontu kartītēs – nav ziņu par pieteicēju, kā arī Latvijas republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ personālsastāva dokumentos – 1987.-1991. gada darbinieku personīgo kontu kartītēs – nav ziņu par pieteicēju, nevis tas, ka ziņas arhīvā nav nodotas, līdz ar to ir pamats secinājumam, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētais montāžas trests un Latvijas republikāniskās celtniecības apvienība /Nosaukums A/ nav bijis pieteicēja darba devējs. /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna bija Latvijas republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ struktūrvienība, līdz ar to ir vērtējams, vai/vieta/ specializētajai pārvietojamajai mehanizētajai kolonnai pastāvēja atsevišķa struktūrvienība, kuras pārziņā bija personāla jautājumi un personāla dokumenti šajā struktūrvienībā tika kārtoti atsevišķi no apvienības /Nosaukums A/ dokumentiem, proti, vai šie dokumenti bija jānodod arhīva glabāšanā atsevišķi un Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētais montāžas trests un Latvijas republikāniskās celtniecības apvienība /Nosaukums A/ nodotie dokumenti nav attiecināmi uz /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas nodarbinātajiem.

[3.3] Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrijas Latvijas republikāniskā celtniecības apvienība /Nosaukums A/ 1991. gadā nav bijusi reģistrēta kā sociālo iemaksu veicēja. Valsts /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna ir bijusi reģistrēta kā sociālā nodokļa maksātājs no 1991. gada 8. oktobra līdz 1998. gada 4. februārim. Līdz ar to saskaņā ar noteikumu Nr. 165 3.1. apakšpunktā noteikto pieteicēja nodarbinātību par periodu no 1991. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 23. augustam nav pamata konstatēt.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumā ietverto prasījumu uzturēja, savukārt aģentūras pārstāve pieteikumu neatzina.

Tiesas sēdē liecību sniedza /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/.

Motīvu daļa

[5] Pieteicējs lūdz konstatēt un iekļaut apdrošināšanas stāžā darba periodu Republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta /Nosaukums B/ /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā laika periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1991. gada 23. augustam, tomēr, kā norāda aģentūra, daļa no šī perioda, proti, laiks no 1987. gada 27. aprīļa līdz 1988. gada 31. jūlijam jau ir iekļauts pieteicēja apdrošināšanas stāžā kā darba periods pie cita darba devēja.

Tiesa aģentūras norādīto neapšauba, jo to apliecina arī Aģentūras Liepājas reģionālās nodaļas 2022. gada 17. novembra lēmuma Nr. /numurs A/ „Par vecuma pensijas piešķiršanu" pielikumā esošais apdrošināšanas stāža aprēķins (*lietas 14. lapa*). Līdz ar to lietā nepastāv strīds par laika perioda no 1987. gada 27. aprīļa līdz 1988. gada 31. jūlijam ieskaitīšanu pieteicēja apdrošināšanas stāžā.

Ievērojot minēto, pastāv pamats precizēt prasījumu, nosakot, ka tiks vērtēts prasījums par pienākuma uzlikšanu Aģentūrai izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu pārrēķināta pieteicējam piešķirtā valsts vecuma pensija, pieteicēja apdrošināšanas stāžā iekļaujot darba periodu Latvijas republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta /Nosaukums B/ /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā laika periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1987. gada 26. aprīlim un no 1988. gada 1. augusta līdz 1991. gada 23. augustam.

Tiesas sēdē arī pieteicējs piekrita tiesas precizētajam lietā vērtējamajam laika periodam.

[6] Tiesa, uzklausot lietas dalībniekus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir daļēji apmierināms.

[7] Lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies, proti, jāpārbauda, vai pastāv labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikumi. Pamats izdot personai labvēlīgu administratīvo aktu ir tad, ja pastāv visi tā izdošanas priekšnoteikumi.

Aģentūrai nav iebildumu, ka tiesa, izpildoties priekšnosacījumiem juridiskā fakta konstatēšanai, konstatētu pieteicēja nodarbinātību laika periodos no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1987. gada 26. aprīlim un no 1988. gada 1. augusta līdz 1990. gada 31. decembrim, savukārt pieteicēja nodarbinātību par periodu no 1991. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 23. augustam aģentūras ieskatā nav pamata konstatēt, jo Republikāniskā celtniecības apvienība /Nosaukums A/ 1991. gadā nav bijusi reģistrēta kā sociālo iemaksu veicēja.

Līdz ar to tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv no normatīvajiem aktiem izrietoši priekšnoteikumi pieteicējam papildu darba stāža konstatēšanai un secīgi labvēlīga administratīvā akta izdošanai.

[8] Saskaņā ar Pensiju likuma pārejas noteikumu 1. un 2. punktā noteikto līdz 1990. gada 31. decembrim Latvijas pilsoņiem Latvijas teritorijā un bijušās PSRS teritorijā uzkrātie darba un tam pielīdzinātie periodi, kā arī šī punkta 1., 2., un 10. apakšpunktā minētais ārpus Latvijas uzkrātais periods ir pielīdzināts apdrošināšanas stāžam. Savukārt no 1991. gada 1. janvāra līdz 1995. gada 31. decembrim apdrošināšanas stāžu veido darbs un tam pielīdzinātie periodi, kuri norādīti šī punkta 1., 2. un 3. apakšpunktā un kuros bija jāveic, bet attiecībā uz pašnodarbinātām personām ir veiktas apdrošināšanas iemaksas, un šī punkta 4., 5., 6. un 7. apakšpunktā norādītie darbam pielīdzinātie periodi, kuros ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas. Darbs apdrošināšanas stāžu veido tad, ja darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā bija reģistrēts kā sociālās apdrošināšanas iemaksu (sociālā nodokļa) maksātājs.

Atbilstoši Pensiju likuma pārejas noteikumu 2.[1] punktam minētā perioda aprēķināšanas, pierādīšanas un uzskaites kārtību nosaka Ministru kabinets, konkrēti – noteikumi Nr. 165.

Atbilstoši noteikumu Nr. 165 2. punktam darbu un tam pielīdzinātos periodus līdz 1991. gada 1. janvārim neatkarīgi no sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšanas pielīdzina apdrošināšanas periodiem, kas balstīti uz sociālās apdrošināšanas iemaksām un veido apdrošināšanas stāžu (izņemot šo noteikumu 35. punktā norādīto gadījumu), lai noteiktu tiesības uz valsts pensiju, kuras radušās pēc šo noteikumu spēkā stāšanās, savukārt atbilstoši 3.1. apakšpunktam no 1991. gada 1. janvāra līdz 1995. gada 31. decembrim apdrošināšanas stāžu veido darba periodi, kuru laikā ir veiktas vai bija jāveic sociālās apdrošināšanas iemaksas sakarā ar to, ka persona šajā laikā ir bijusi darba ņēmēja statusā un darba devējs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir bijis reģistrēts kā sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējs (sociālā nodokļa maksātājs). Attiecīgo darba periodu apliecina ar noteikumu Nr. 165 5.1., 5.2., 5.3. un 5.6. apakšpunktā minētajiem dokumentiem, proti, darba grāmatiņu (darba līgumu grāmatiņu), kolhoznieka darba grāmatiņu, darba līgumu un dokumentiem par tā izpildi, kuros ir norāde par attiecīgā darba perioda pabeigšanu, Latvijas valsts arhīvu vai citu valstu arhīvu izziņām.

Kā norādījis pieteicējs, viņa rīcībā nav saglabājusies darba grāmatiņa, savukārt arhīva izziņā norādītais pieteicēja darba stāžu nepierāda, līdz ar to nodarbinātību nepieciešams konstatēt tiesai.

Saskaņā ar noteikumu Nr. 165 5.29. apakšpunktā noteikto apdrošināšanas periodu apliecina arī tiesas spriedums.

[9] Vērtējot, vai no lietā iegūtajiem pierādījumiem ir konstatējams, ka pieteicējs bija nodarbināts Republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta

/Nosaukums B/ /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā, tiesa konstatē un secina turpmāk norādīto.

[9.1] Latvijas Nacionālā arhīva izziņā Nr. /numurs D/ „Par darba stāžu" (*lietas 17. lapa*) norādīts, ka /vieta/ Specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas dokumenti arhīva glabāšanā nav nodoti, tāpēc arhīvs nevar sniegt ziņas par pieteicēja darbu uzņēmumā 1987.-1990. gadā.

Vienlaikus minētajā izziņā norādīts, ka Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komitejas /vieta/ rajona ražošanas apvienības pārvaldnieka pavēlēs ir ziņas, ka pieteicējs pieņemts darbā amatu apvienošanas kārtībā no SPMK par autovadītāju 1987. gada 27. aprīlī un viņam aprēķināta darba alga līdz 1988. gada jūlijam.

Ar akronīmu SPMK visticamāk ir domāta Specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna, jo šādi akronīmi izmantoti arī liecinieku darba grāmatiņās. Tādējādi ir pamats secināt, ka pirms amatu apvienošanas pieteicējs jau bija nodarbināts /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā.

[9.2] Pieteicējs iesniedzis rokrakstā sastādīta personāla sastāva reģistra kopijas, kurā norādīta informācija par strādājošajiem, proti, vārds, uzvārds, tēva vārds, dzimšanas gads, izglītība, kad sācis strādāt, darba stāžs, par ko strādā, adrese, kategorija. Ierakstā Nr. /numurs H/ noradīts arī pieteicējs, kurš strādā kopš 1987. gada 17. aprīļa (*lietas 21.-24. lapa*). Lai arī šāds ar roku pildīts žurnāls pats par sevi nav uzskatāms par patstāvīgu pierādījumu darba stāžam, tiesa, aplūkojot tiesas sēdē žurnāla oriģinālu un vērtējot pieteicēja paskaidrojumus kopsakarā ar liecinieku liecībām un iepriekš minēto arhīva izziņu, uzskata, ka ir ticami pierādīts, ka šajā žurnālā norādītais ieraksts apstiprina pieteicēja darba uzsākšanu /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā. Turklāt žurnālā ir ieraksti arī par lieciniekiem, un žurnālā veiktie ieraksti par darba uzsākšanu atbilst ierakstiem liecinieku darba grāmatiņās.

[9.3] 2023. gada 31. oktobra tiesas sēdē liecību sniedza trīs lieciniekі.

/pers. E/ liecināja, ka kopā ar pieteicēju strādājuši /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā, pats strādājis no 1975. gada, bet pieteicējs atnācis 1987. gadā. /pers. E/ atcerējās, ka pieteicējs strādājis par elektriķi, šoferi un atslēdznieku. Savukārt /pers. L/ liecināja, ka abi ar pieteicēju strādājuši /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā, pats strādājis no 1982. gada, bet pieteicējs vēlāk atnācis – iespējams, ka 1984. gadā. Liecinieks atcerējās, ka pieteicējs strādājis par šoferi. Savukārt /pers. C/ liecināja, ka ar pieteicēju strādājuši /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā. Liecinieks strādājis no 1984. gada, bet pieteicējs vēlāk, iespējams no 1987. gada. Liecinieks atcerējās, ka pieteicējs bijis gan brigādes strādnieks, gan šoferis.

Lai arī katra liecinieka liecībā ir kāda atšķirīga nianse, piemēram, /pers. L/ atcerējās, ka pieteicējs bija tikai šoferis, tomēr visi lieciniekі nepārprotami apstiprināja, ka strādājuši kopā ar pieteicēju. Pieteicējs iesniedzis kopijas no liecinieku /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ darba grāmatiņām, kas apliecina viņu nodarbinātību /vieta/specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā (*lietas 25.-28. lapa*). Tā kā liecinieku rīcībā ir darba grāmatiņas, tad viņu apdrošināšanas periodu apliecina tieši darba grāmatiņas. Taču tiesa ņem vērā, ka Latvijas Nacionālā arhīva izziņā Nr. /numurs F/ norādīts, ka/vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas dokumenti Liepājas zonālajā valsts arhīvā glabāšanā nav nodoti, tāpēc arhīvs nevar sniegt informāciju par uzņēmumu, tā vēsturi un pakļautībām; nevar sniegt ziņas par darbiniekiem, t.sk., par pieteicēja un liecinieku darba stāžu. Dokumentu atrašanās vieta arhīvam nav zināma. Tādējādi secināms, ka situācijā, ja liecinieku rīcībā nebūtu darba grāmatiņas, arī liecinieku darba stāžu arhīva izziņas neapliecinātu, jo arhīva rīcībā nav ziņu par /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā nodarbinātajiem.

[9.4] Latvijas Nacionālā arhīva izziņā Nr. /numurs E/ „Par darbu" norādīts, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētā montāžas tresta personālsastāva dokumentos – 1987.-1988. gada pavēlēs par personālsastāvu un 1988. gada darbinieku personīgo kontu kartītēs – nav ziņu par pieteicēju. Vienlaikus izziņā ietverta piezīme, ka personālsastāva dokumenti arhīva glabāšanā nodoti līdz 1988. gadam; 1987. gada darbinieku personīgo kontu kartītes arhīva glabāšanā nav nodotas. Tāpat norādīts, ka Latvijas republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ personālsastāva dokumentos – 1987.-1991. gada darbinieku personīgo kontu kartītēs – nav ziņu par pieteicēju. Savukārt ziņas par pieteicēja darbu /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1991. gadam arhīvs sniegt nevar (*lietas 19. lapa*).

Ņemot vērā, ka no liecinieku liecībām bija saprotams, ka kaut kādi dokumenti /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas darbības laikā vesti arī uz Rīgu, tiesa papildus vērsās arhīvā, lai pārliecinātos par iespējamo virs /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas esošās struktūrvienības dokumentu esību arhīva rīcībā un tajos esošo dokumentu esību, kas apliecinātu pieteicēja nodarbinātību strīdus periodā, bet tiesa ir pārliecinājusies, ka šādu dokumentu nav ne par pieteicēju, ne lieciniekiem. Tādējādi tiesa uzskata, ka ir izsmeltas visas citas iespējas pierādīt pieteicēja darba stāžu, pamatojoties uz arhīva dokumentiem.

[9.5] Aģentūra 2023. gada 15. decembra vēstulē Nr. /numurs G/ „Par viedokļa sniegšanu administratīvajā lietā Nr. A420203523" (*lietas 92. lapa*) norādījusi, ka Latvijas Nacionālā arhīva izsniegtajos dokumentos norādīts, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētā montāžas tresta (/Nosaukums D/) personālsastāva dokumentos – 1987.-1988. gada pavēlēs par personālsastāvu un 1988. gada darbinieku personīgo kontu kartītēs – nav ziņu par pieteicēju, Latvijas republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ personālsastāva dokumentos – 1987.-1991. gada darbinieku personīgo kontu kartītēs –nav ziņu par pieteicēju, nevis tas, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētais montāžas trests un Latvijas republikāniskās celtniecības apvienība /Nosaukums A/ nav nodevis ziņas arhīvā. Līdz ar to ir pamats secinājumam, ka Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētais montāžas trests un Latvijas republikāniskās celtniecības apvienība /Nosaukums A/ nav bijis pieteicēja darba devējs un pieteicējs nav bijis darba tiesiskajās attiecībās ar minētajiem uzņēmumiem.

Tiesa šādam secinājumam nevar piekrist, jo, kā jau tiesa norādīja iepriekš, tiesa papildus vērsās arhīvā, lai pārliecinātos par iespējamo virs /vieta/ specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas esošās struktūrvienības dokumentu esību arhīvā, proti, pēc tiesas sēdē skaidrotā tiesa vēlējās pārliecināties, kāda bija Latvijas Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ struktūra, proti, vai hierarhiski zem šīs apvienības atradās Republikāniskās celtniecības apvienības /Nosaukums A/ Latvijas lauku specializētās montāžas trests, zem kura savukārt bija /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna. Tāpat tiesa vēlējās pārliecināties, vai kāda no struktūrvienībām atsevišķi nav nodevusi arhīvā tādus dokumentus, ar kuriem varētu pierādīt pieteicēja nodarbinātību. Taču, kā jau tika konstatēts, šādu dokumentu nav, turklāt nav arī par lieciniekiem, kuru rīcībā ir darba grāmatiņas. Tieši tas, ka tiesa papildus prasīja dokumentus ne tikai par pieteicēju, bet arī par lieciniekiem, apstiprina to, ka arhīva rīcībā nav dokumentu par pieteicēja un liecinieku nodarbinātību. Tas nenozīmē, ka šāda nodarbinātība nav bijusi, jo lieciniekі to ir pierādījuši ar darba grāmatiņām. Konkrētajā gadījumā ir pamats secināt, ka personāla dokumentus kārtoja tieši /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna uz vietas /vieta/, kā tas izriet arī no liecinieku liecībām, bet atbilstoši arhīva norādītajam /vieta/specializētās pārvietojamās mehanizētās kolonnas dokumenti Liepājas zonālajā valsts arhīvā glabāšanā nav nodoti, tāpēc arī nav atrodami dokumenti ne par pieteicēja, ne liecinieku nodarbinātību.

[9.6] Ņemot vērā iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka ir ticami pierādīta pieteicēja nodarbinātība /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1987. gada 26. aprīlim un no 1988. gada 1. augusta līdz 1990. gada 31. decembrim, tāpēc tiesas spriedums konkrētajos apstākļos ir vienīgais veids, kā apliecināt pieteicēja apdrošināšanas periodu.

[10] Nodarbinātību periodā no 1991. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 23. augustam aģentūras ieskatā nav pamata konstatēt, jo Republikāniskā celtniecības apvienība /Nosaukums A/ 1991. gadā nav bijusi reģistrēta kā sociālo iemaksu veicēja.

Kā liecina aģentūras iesniegtā izdruka (*lietas 40. lapa*), Valsts /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna ir bijusi reģistrēta kā sociālā nodokļa maksātājs no 1991. gada 8. oktobra līdz 1998. gada 4. februārim.

Par periodu no 1991. gada 1. janvāra jāņem vērā likuma „Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 2. punkts, proti, par periodu no 1991. gada līdz 1995. gada 31. janvārim apdrošināšanas stāžu veido darbs un tam pielīdzinātie periodi, kuros bija jāveic apdrošināšanas iemaksas. Ņemot vērā, ka Valsts /vieta/ specializētā pārvietojamā mehanizētā kolonna ir bijusi reģistrēta kā sociālā nodokļa maksātājs tikai no 1991. gada 8. oktobra, tad nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja nodarbinātība no 1991. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 23. augustam veido pieteicēja apdrošināšanas stāžu. Līdz ar to par šo nodarbinātības periodu pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

[11] Ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicējs samaksājis valsts nodevu 30 *euro* par pieteikuma par lietas ierosināšanu tiesā iesniegšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 12. februāra noteikumu Nr. 85 „Kārtība, kādā administratīvajā lietā iemaksā, atmaksā un atlīdzina valsts nodevu un iemaksā un atmaksā drošības naudu" 14. punktu pēc tam, kad stājies spēkā tiesas vai tiesneša nolēmums, kurā ir paredzēta valsts nodevas atlīdzināšana, pieteicējs iesniedz iestādē, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē, iesniegumu par valsts nodevas atlīdzināšanu. Iesniegumā norāda šo noteikumu 9. punktā minēto informāciju. Saskaņā ar minēto noteikumu 13. punktu valsts nodevu atlīdzina mēneša laikā pēc pieteicēja iesnieguma saņemšanas iestādē Administratīvā procesa likuma 126. pantā minētajos gadījumos no tās iestādes budžeta līdzekļiem, kura attiecīgajā administratīvajā lietā bijusi pieaicināta atbildētāja pusē.

Līdz ar to samaksātā valsts nodeva 30 *euro* apmērā piespriežama no Latvijas Republikas un tā jāatlīdzina no aģentūras budžeta līdzekļiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 246.-251., 254. panta pirmo daļu un otrās daļas 1. punktu, 289.-291. pantu, tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai mēneša laikā no spriedumā spēkā stāšanās brīža izdot /pers. A/ labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu pārrēķināta /pers. A/ piešķirtā valsts vecuma pensija, /pers. A/ apdrošināšanas stāžā iekļaujot darba periodu Republikāniskās apvienības /Nosaukums A/ tresta /Nosaukums B/ /vieta/ specializētajā pārvietojamajā mehanizētajā kolonnā laika periodā no 1987. gada 17. aprīļa līdz 1987. gada 26. aprīlim un no 1988. gada 1. augusta līdz 1990. gada 31. decembrim.

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu pārējā daļā.

Piespriest no atbildētājas Latvijas Republikas par labu /pers. A/ samaksāto valsts nodevu 30 *euro*, kas atlīdzināma no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Liepājas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2024. gada 26. janvārī.

Tiesnese K. Brokane